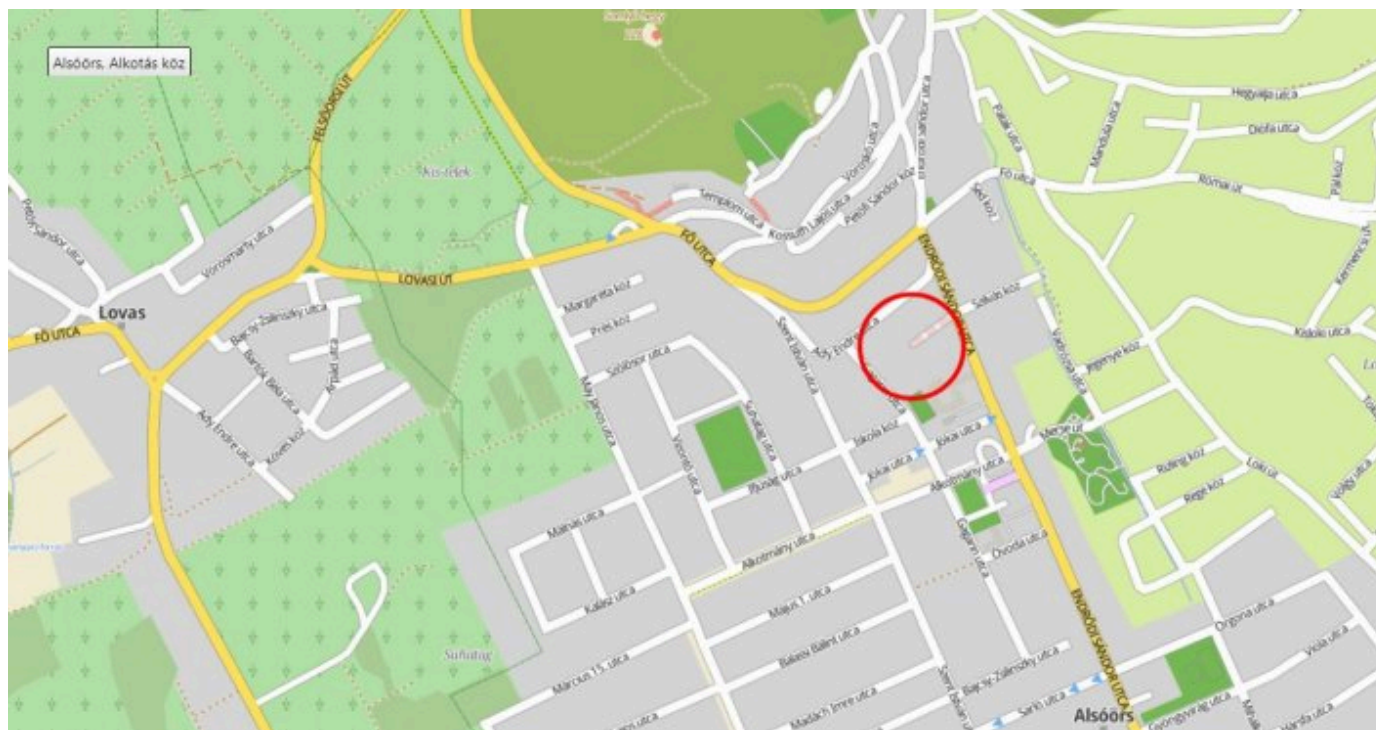

UTCAMESÉK 56 – ALKOTÁS - KÖZ

Array Nyomtatás A

ALKOTÁS-köz. „Be van fejezve a nagy mű. Igen. A gép forog, az alkotó pihen”. Madách Imre szavai ezek, Az ember tragédiája című művének bevezető sorai.

Aki csak egy kicsit is ismeri az író remekét, tudja jól, hogy nála költőibben és árnyaltabban soha senki nem fogalmazta meg az emberiség történetének alapvető kérdéseit. Ha ezeket az összefüggéseket meg akarjuk ismerni, a kezdetekig kell visszamennünk.

MI TÖRTÉNET AZ ALATT A HÉT NAP ALATT, AMIG ISTEN A VILÁGOT MEGTEREMTETTE?

Erre a kérdésre a „könyvek könyve”, vagyis a Szent Biblia ad választ, miként az az Ószövetségben, Mózes I. könyvében írva vagyon:

Kezdetben Isten az eget és a földet teremtette meg ilyenképpen:

„A föld pedig kietlen és pusztá vala, és setétség vala a mélység színén és az Isten lelke lebeg vala a vizek felett. És monda Isten: Legyen világosság, és lőn világosság! És látá Isten, hogy jó a világosság, és elválasztá Isten a világosságot és sötétségtől és nevezé Isten a világosságot nappalnak és a sötétséget nevezé éjszakának, és lőn este és lőn reggel, első nap.”

A következő napok történései:

A második napon a „mennyezet”, azaz az ég létrehozására került sor a vizek egymástól való szétválasztása céljából, majd az ég alatt lévő vizeknek tengereket alkotván egy helyre kellett gyűlniük, hogy a szárazföld kialakulhasson. Ezt követően Isten parancsára a földnek gyenge, maghozó fűvet kellett hajtania, valamint neme szerinti gyümölcsstermő fákat termesztene. Istennek arra is volt gondja, hogy a nappal és éjszaka, valamint az ünnepnapok megkülönböztetése céljából két nagy világítótestet, a napot és a holdat, valamint csillagokat helyezzen el a mennyezetén, elválasztva egymástól a világosságot és a sötétséget. Az ötödik nap volt az állatok teremtésének ideje, akkor születtek a nagy víziállatok, a csúszómászók, a „szárnyas repdesők”, a madarak az ő nemük szerint. Később jöttek világra a szárazföldi vadak és más állatfajok nemük szerint. Isten látta, hogy ez így jó, megáldotta teremtményeit és azt kívánta tőlük, hogy szaporodjanak és sokasodjanak.

Az ember Isten képmása

Miután a föld benépesült, Isten saját képére megteremtette az első emberpárt, Ádámot és Évát, nekik adva mindent, hogy uralkodjanak alkotása felett. A Genézis hetedik napjára a Teremtő elkészült alkotó munkájával. Megáldotta és megszentelte ezt a napot.

Mindez megtalálható Rómában, a világhírű Sixtus kápolna mennyezetfreskóján úgy, ahogy azt Michelangelo megálmodta.

AZ ALKOTÁSOK EZER ARCA

Az alkotás tág fogalom. Csodaszép anyanyelvünk több szinonimát tartalmaz meghatározásához, ezek többek között a teremtés, létrehozás, kialakítás, elkészítés stb.

Ha csoportosítani akarjuk az alkotásokat, kétfelé kell választanunk azokat, úgy mint a természet csodái és az ember által létrehozott produktumok, értve alatta tárgyakat és szellemi termékeket. A bennünket körül ölelő természet számtalan kincset rejt. Gondoljunk csak szűkebb környezetünkre, földrajzi kincseinkre, hegyekre, vizekre, növényekre, mindarra a szépségre, amit ezek képviselnek. A világ pedig nagyon nagy, különösen most, hogy a tudomány és technika által minden könnyebben elérhető.

Nagy Livia (Dunaújváros) 7 éves rajza

KRUMPLISTÉSZTÁTÓL A NOBEL-DÍJIG

Ami az ember által létrehozott alkotásokat illeti, szintén végtelenül széles a paletta. Maga az alkotás igénye, csakúgy, mint képessége egyidős magával az emberrel. Gondolok itt az első barlangrajzokra, a kezdetleges szerszámokra, a művészetek csíráira, a legkorábbi alkotóközösségekre és az olyan produktumokra, mint pl. a mai napig megfajzott piramisépítés, vagy maradvány Egyiptomban Hatsepszut fáraónő sziklába álmódott gyönyörű halotti temploma. Most, e cikk megírására készülve fedeztem fel, hogy a világ első megtervezett városa Amarna volt, a mindössze 33 évet élt Nagy Sándor pedig 70 Alexandriát alapított, de példák sokaságát lehetne felsorakoztatni a világ minden tájáról. Feltétlenül kell szólnunk a képzőművészetek valamennyi ágáról, világírú szobrokról, festményekről, épületekről, nyíltan felvállalt büszkeséggel arról, hogy a mi kis hazánk előkelő helyet foglal el valamennyi palettán, a zenéről, amelyben Bartók, Kodály, Erkel és a többiek révén nagyhatalomnak számítunk, filmművészetünkről, ahol Rózsa Miklós zeneszerző munkásságát három Oscar-díj fémjelzi, Kertész Mihály nevét a Casablanca című film rendezése, Zsigmond Vilmosét operatőri tevékenysége. Legújabbán Mihalek Zsuzsa látványtervei értek Oscart. Ezen a palettán az irodalmat Kertész Imre író képviseli. Csodálatos költőink, íróink a régmúlttól kezdve napjainkig zseniálisan tették és teszik a dolgukat, csakúgy, mint a reál tudományok képviselői, beleértve a digitális világot is. És akkor még nem beszéltünk Nobel - díjas tudósainkról: Szent - Györgyi Albertről, Karikó Katalinról, Krausz Ferencről és azokról, akik külföldön éltek, beleértve a világhírű Gábor Dénest, Elek Györgyöt és Herskó Ferencet. Aristoteles mondta: Természeténél fogva minden ember tudásra törekszik. Kodály Zoltán is megfogalmazta a maga ars poétikáját, miszerint: „Milliók lelkében kell visszhangot kelteni”. Akkor megy előre a világ, amelyben minden embernek van küldetése.

Az alkotásnak vannak egyéb formái is, köztük a műalkotások. Így nevezzük az esztétikai tárgyakat és az olyan produktumokat, amelyeknek nincs gyakorlati haszna, értéküket szépségük adja. Egy mondat a lexikonból: „ olyan szellemi alkotás, mely az előállítás által kitalált módon, művészi kifejezőeszközök útján üzenetet közvetít a befogadó számára. Alkotásokat találunk az élet minden területén, mindennapjaink valamennyi szegmensében. Alkotás például egy jól sikerült ebéd (légyen az krumpliszusza, vagy ünnepi menüsor), egy szép frizura, a maga módján a barkácsolás ugyanúgy, mint a repülőgépkonstruktőrök és más tervezők, mérnökök, kivitelezők munkája. Speciális módon, de idetartozik egy olyan hivatás is, amely valamennyiünk számára létfontosságú, hiszen életünk és egészségünk múlik rajta, ez az orvoslás. Ugyanakkor alkotás a nagymama keze nyomát őrző kötött pulóver csakúgy, mint a kisóvodás mindhalálig őrzött apró rajzai. Szóval, a „példatár” kimeríthetetlen.

AZ ALKOTÁS, MINT KÖZÖSSÉGFORMÁLÓ ERŐ

Az azonos érdeklődési kör, a tenniakarás, valamint a közösséghez tartozás igénye hozta létre a különféle alkotóközösségeket. A hagyományok csiráit már századokkal korábban megtaláljuk Nagybányán, Szentendrén és más képzőművészeti alkotótelepeken, míg Szigligeten írótábor működött és működik ma is.

Alsóörs is jó úton jár. Gondoljunk csak a több évtizedes múlttal rendelkező Föstőrs sikereire, a Kőfaragó táborra, valamint újabban a Csipkeműhely eredményes működésére. Azt a jóleső érzést, hogy az alkotás öröme, valamennyien ismerik.

VÉGSZÓ EGY MONDATBAN

Az irodalmi ihletésű bevezető után egy hasonló befejezés Kölcsey Ferenc tollából:

„Hass; alkoss, gyarapíts! S a haza fényre derül!”

*Kovács Piroska
és Tretykó István*